

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Iurie Chirița și Alexandru Solovei
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Natalie Ciobanu
împotriva lui Iurie Chirița, Alexandru Solovei, Lilia Solovei, intervenient accesoriu
Inspekția de Stat în Construcție cu privire la înlăturarea pericolului de prăbușire
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 august 2016 prin care a
fost restituită lui Iurie Chirița cererea de apel, pe motiv că a fost depusă peste
termenul stabilit de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen

constată:

La 16 iunie 2015, Natalia Ciobanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Iurie Chirița, Alexandru Solovei, Lilia Solovei, intervenient accesoriu
Inspekția de Stat în Construcție cu privire la înlăturarea pericolului de prăbușire.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului încheiat la
30 ianuarie 2006, a devenit proprietara apartamentului nr. 5, situat în
str. Mihai Kogălniceanu, 68 mun. Chișinău, trecut în registrul de stat al oficiului
cadastral filiala Chișinău la 31 ianuarie 2006, cu numărul cadastral
010052112506005.

Precizează că Alexandru Solovei, Lilia Solovei și Iurie Chirița dețin cu titlu
de coproprietar câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil amplasat în
str. Mihai Kogălniceanu, 68 mun. Chișinău în baza contractului vânzare-cumpărare
nr. 4873 din 21 noiembrie 2007, număr cadastral 0100521.125.06.010 cu suprafața
de 36, 9 m. p., cu destinația nelocativă.

Indică că apartamentul nr. 5, care aparține aparține cu drept de proprietate
este amplasat la nivel de sol (supraetajat nivelul 1), pe când bunul imobil care
aparține lui Alexandru Solovei, Lilia Solovei și Iurie Chirița este amplasat la nivel
de subsol.

Susține că în ultimii 2 ani, în apartamentul nr. 5, din str. Mihai
Kogălniceanu, 68 mun. Chișinău care îi aparține, au apărut fisuri generate din
subsolul încăperii pârâților, existând pericol de prăbușire a construcției.

Relatează că doar vizual poate fi constatat că fundația subsolului încăperii care aparține pârâților s-a surpat, iar o bună parte din fundament nici nu mai există.

Menționează că peretele apartamentului nr. 5, ce-i aparține și care este plasat pe fundația încăperii care aparține pârâților nu rezistă, iar dacă fundația respectivă nu va fi întărită, există riscul că o parte din încăperea se va ruina în curând.

Consideră că pentru a evita prăbușirea unei porțiuni din apartamentul nr. 5 situat pe str. Mihai Kogălniceanu, 68 mun. Chișinău, pârâții pot fi obligați de a lua măsuri necesare pentru prevenirea pericolului, prin reconstrucția fundației construcției ce le aparține.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 337, art. 512 alin. (1) Cod civil, art. 6, 7, 21, 26 din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea pârâților de a înlătura pericolul de prăbușire, prin înfăptuirea fundației, asupra bunului imobil-destinație nelocativă, situat în str. Mihai Kogălniceanu, 68 mun. Chișinău, nr. cadastral 0100521.125.06.010 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 22 martie 2016 acțiunea a fost admisă.

A fost obligat Alexandru Solovei, Lilia Solovei și Iurie Chirița să înlătore pericolul de prăbușire a imobilului din str. Mihail Kogălniceanu nr. 68 mun. Chișinău prin întărirea fundației imobilului cu destinație nelocativă din str. Mihail Kogălniceanu nr. 68 nr. cadastral 0100521.125.06.010.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Alexandru Solovei, Lilia Solovei și Iurie Chirița în beneficiul Nataliei Ciobanu cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

În rest acțiunea a fost respinsă.

La 16 mai 2016, Iurie Chirița a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu rejudecarea pricinii și emiterea unei decizii de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 august 2016 a fost restituită lui Iurie Chirița cererea de apel, pe motiv că a fost depusă peste termenul stabilit de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen.

La 01 septembrie 2016, Iurie Chirița a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la etapa primii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că prima instanță a examinat pricina în lipsa sa, iar despre hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 22 martie 2016 a aflat la 15 mai 2016, motiv din care a depus cerere de apel la 16 mai 2016.

Consideră că instanța de fond a încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care

va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

În consecință menționează că pricina a fost judecată atât de prima instanță cât și de instanța de apel în absența sa, necomunicându-i-se locul, data și ora ședinței de judecată.

La 01 septembrie 2016, Alexandru Solovei a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurrate și remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la etapa primii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Menționează că Iurie Chirița a depus apel împotriva primei instanțe, iar de către instanța de apel a fost restituit apelul ca fiind depus tardiv.

Indică că nu a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe. În acest sens explică că fiind în imposibilitate de a se prezenta la ședința de judecată stabilită pentru data de 16 august 2016 a depus cerere de amânare motivată.

Relevă că instanța de apel a respins cererea din motiv că nu a atacat hotărârea primei instanțe, astfel considerând că prin examinarea cererii de apel în lipsa sa, nu i-au fost încălcate drepturile.

Consideră că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, aplicând legea care nu trebuia să fie aplicată.

Explică că nu a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, deoarece intenționa să se folosească de dreptul prevăzut la art. 361 CPC, care prevede procedura alăturării la apel.

Menționează că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 361 CPC și a examinat pricina în lipsa sa.

Astfel consideră că prin examinarea pricinii în lipsa sa, instanța de apel l-a limitat în exercitarea drepturilor prevăzute la art.56 alin.(1) CPC, și în special de a prezenta probe în apărarea sa.

Relevă că astfel, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, făcând trimitere la hotărârile CEDO (Colozza vs. Italia Ekbatani vs. Suedia, L. vs. Finlanda, Le Compte, Van Leuven și De Meyere vs. Belgia).

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 august 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 16 august 2016, Curtea de Apel Chișinău a restituit lui Iurie Chirița cererea de apel, pe motiv că a fost depusă peste termenul stabilit de lege.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Iurie Chirița este una întemeiată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Având în susținere prevederile normei enunțate se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a fost pronunțat la 22 martie 2016, prin urmare ultima zi de depunere a apelului a fost 21 aprilie 2016.

Cu toate acestea, Iurie Chirița a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 16 mai 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de lege (f. d. 68).

Instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului Iurie Chirița precum că dânsul nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 martie 2016, prin urmare a fost limitat în exercitarea drepturilor prevăzute de art. 56 alin. (1) CPC.

Asta deoarece, probele materiale denotă cu certitudine că acesta a cunoscut despre locul, data și ora examinării cauzei în prima instanță, fiind citat de nenumărate ori în ședințele de judecată, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului (f. d. 20, 33, 39, 48).

Ca urmare, având la cunoștință despre existența prezentului litigiului și examinarea lui, Iurie Chirița trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Astfel fiind, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 august 2016, prin care a fost restituită lui Iurie Chirița cererea de apel, pe motiv că a fost depusă peste termenul stabilit de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Or, o solicitare cu privire la repunerea apelului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, cu prezentarea probelor în acest sens, de către Iurie Chirița nu a fost depusă.

Iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Instanța de recurs relevă că nici argumentul recurentului Iurie Chirița precum că și în instanța de apel cauza a fost examinată în lipsa dânsului, nu constituie temei de admitere a cererii de recurs, deoarece la materialele dosarului este anexat avizul de recepție pentru ședința de judecată din 16 august 2016 pe numele acestuia (f. d. 75.)

Pe cale de consecință, instanța de recurs reține jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL „Dacia” versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

De altfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Cu referire la cererea de recurs depusă de Alexandru Solovei, instanța de recurs menționează că acesta nu și-a exercitat dreptul de a contesta hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 martie 2016 cu apel, iar argumentul precum că dânsul dorea să se alăture la recursul depus de către Iurie Chirița nu poate fi reținut, or potrivit art. 361 alin. (3) CPC, alăturarea la apel prevăzută la alin. (1) din același articol, produce efecte juridice doar în cazul în care depunerea apelului a avut loc în interiorul termenului de apel și persoana alăturată a plătit taxa de stat.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentul Iurie Chirița și Alexandru Solovei sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile depuse de Iurie Chirița, Alexandru Solovei și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Alexandru Solovei.

Se respinge recursul declarate de Iurie Chirița.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 august 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Natalie Ciobanu împotriva lui Iurie

Chirița, Alexandru Solovei, Lilia Solovei, intervenient accesoriu Inspecția de Stat
în Construcție cu privire la înlăturarea pericolului de prăbușire.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu